

ЗАЩИТНИТЕ КАСКИ КАТО ЛИЧНИ ПРЕДПАЗНИ СРЕДСТВА: ВИДОВЕ, ИЗИСКВАНИЯ И РОЛЯ В ОСИГУРЯВАНЕТО НА БЕЗОПАСНОСТТА ПРИ РАБОТА

Лилия Маноилова

Химикотехнологичен и металургичен университет „Климент Охридски“ № 8, София

Резюме: Защитните каски представляват основно лично предпазно средство за защита на главата при работа в условия на професионален риск. Настоящата публикация разглежда тяхното предназначение, основните видове, конструктивните особености и приложимите стандарти. Анализирани са ключовите изисквания при избора, правилната експлоатация и експлоатационният срок на защитните каски. Подчертана е тяхната роля за предотвратяване на травми на главата и за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.

Ключови думи: лични предпазни средства, защитни каски, безопасност при работа, защита на главата

➤ Основни съставни части на защитните каски

➤ Видове защитни каски и стандарти:

- ❖ **Индустриални защитни каски** - Основният стандарт е БДС EN 397:2012+A1:2012 „Защитни каски за промишлеността”
- ❖ **Електроизолиращи защитни каски** - При работа в близост до електрически съоръжения се използват каски, съответстващи на БДС EN 50365:2002, предназначени за електрически инсталации до 1000 V променлив ток или 1500 V постоянен ток.
- ❖ **Защитни каски за работа на височина** - Те съответстват на БДС EN 12492:2012+A1:2012 и се характеризират с повишена устойчивост на странични удари и четириточкова каишка под брадата, която предотвратява падането на каската при движение или инцидент.
- ❖ **Интелигентни каски** - Развитието на цифровите технологии доведоха до създаването на интелигентни защитни каски, които съчетават механична защита със сензори, GPS, безжична комуникация и изкуствен интелект. Те трябва да отговарят на изискванията на основния стандарт за съответния тип защитна каска (например БДС EN 397:2012+A1:2012 за индустриални каски).

Цвят	Изображение	Предназначение
Жълт		Работник, тежки операции и строителни задачи
Сив		Посетители на обекта
Червен		Пожарникари
Кафяв		Заварчици, високотемпературни операции
Син		Електротехници и технически оператори
Зелен		Служители по безопасността
Розов		Предназначен за жени работници в някои фирми се използва като допълнителна каска
Бял		Мениджъри, Инженери, Супервайзъри, Бригадери

Изводи: Защитните каски са основно лично предпазно средство за защита на главата от механични въздействия, падащи предмети, проникване на остри тела, както и от електрически и температурни опасности. Ефективността им зависи от правилния избор, съответствието с нормативните изисквания, конструктивните характеристики и правилната експлоатация. Изборът на подходяща каска трябва да се основава на оценката на риска и спецификата на работната среда. Правилното поставяне, регулиране, периодичният контрол и своевременната подмяна са съществени условия за запазване на защитните ѝ свойства и за осигуряване на надеждна защита. Като неразделна част от системата за безопасност и здраве при работа, защитната каска допринася за намаляване на риска от трудови злополуки и за повишаване на безопасността на работещите.